

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1948. november 20. szombat

V. ÉVFOLYAM, 270. szám

TOBB FIGYELMET a középiskolásnevelésre!

Meglepető tájékoztatásokról, azt is mondhatnók tudatlanságról tettek tanúbizonyságot középiskolák tanulóinak minap, Czifkó Lőrincz közoktatásügyi miniszteri vezérkamarárat látogatása alkalmával. Képet akarván nyerni arról, hogy milyen fokon áll a mai középiskolások kultúr szintje, néhány kérdést, egészen egyszerű kérdést tett fel a vezérkamar minden iskolában. Az elemi, tehát alsófokú iskolákban ép úgy, mint a középiskolákban. S kiderült, hogy ép az a középiskolások, akik a köztudottak éven, vagy közvetlenül azután kerülnek felső iskolába, egyszerűen nem tudnak válaszolni. Legtöbb esetben vonogatták a vállakat, hümmögnek, vagy ha felmerül hadarságokat mondanak. Megtörtént például, hogy egyik középiskola iskolánk legfelsőbb osztályos tanulója arra a kérdésre, hogy milyen magyar írókat ismer, hosszas téperegés után egyedül Petőfit tudta megnevezni. Egy másik iskolában ugyancsak a legfelső osztály tanulóinak halvány fogalmuk nem volt arról, hogy milyen demokrácia van jelenleg Franciaországban. De hasonló készültségségről tettek bizonyságot akkor is, amikor hazai kérdéseinkre gyakorlati kérdéseket kellett volna válaszolniuk.

Ezek után egyáltalán nem meglepő, hogy például a kolozsvári gépáruipari középiskolába jelentkezett 189 tanuló közül mindössze 98 vizsgázott sikeresen. Ezeknél már az iskolai felkészüléssel volt baj, egyszerűen fogalmuk sem volt a matematikáról. Valamivel megnyugtatóbb, hogy az elemi iskolákban alaposabban vannak felkészülve a tanulók. Itt alig fordult elő, hogy valamilyen gyermek az előbbieknél bizonyultabb kérdésre is ne válaszolt volna. Sajnos, azonban még itt sem beszélhetünk olyan tudásról, amit ma, a mai tanulóifjúságtól megkívánhatnánk s amit joggal elvárunk.

Mindez persze hihetetlennek tűnik. Pedig sajnos így van. Nem lehet szepíteni ezen még jóakarattal sem. Azzal sem, amire hasonló kérdésekben tanárai karunk hivatkozni szokott, hogy tudniillik, ezek a mai középiskolások a háború alatt s az azt követő nehéz, sok tekintetben zavaros viszonyok között végezték tanulmányukat. Ez ma már nem érv. Négy éve, hogy felszabadultunk s ha voltak is nehézségeink e négy év alatt egyes iskolákban, a tanulás mégis csak folyt. A diákok órákon vettek részt, a tanárok előadásokat tartottak s később vizsgáztatták is. Az sem érv, hogy nem volt még készen az egységes tanterv, hogy hiányoztak a megfelelő könyvek. Egységes tanterv nem volt csakugyan, de volt a tanításnak egy általános szempontja voltak általános kívánalmak s hiányzó könyv nem is volt, hát kellett volna lennie fegyvereknek a tanításban, mert hiszen papír és ceruza még a legnehezebb időben is akad.

Mi hát a magyarázata a döbbető és megállapításnak? Semmi eggyéb nem tudjuk magyarázni, mint azzal, hogy egyes tanulókból és tanárokból egyaránt hiányzott a felelősségtudat az a fok, amely a valóban demokratikus rendszerben nemcsak a tanároktól és tanulóifjúságtól — ezektől talán fokozottabban — de minden munkásától megkíván. Sőt, azt sem tartjuk kizártnak, hogy egyes iskolákban egyes tanárok részéről tudatos szabotázs folyt. Kompromittálni igyekeztek demokratikus rendszerünket, hogy ezáltal nyereghez juttassák az egyre lovatlanabb reakciót. Talánadjuk tovább is az esztendőre, hogy magyarázatot nyerünk erre a megmagyarázhatatlan és fájalmas kérdésre. Barmint hozták fel azonban, a tényleg a döbbetőes tényleg nem tudunk változtatni, pillanatnyilag. De változtatni kell, még pedig sürgősen. Milyen a lehetőség. Mindenek előtt szükséges, hogy a tanulóifjúság azonnali felfüggesztésével vizsgáljuk meg az iskolákban. Helyes volna, ha a vizsgálóba pótlólag teljesen megbízható és eszélytelen munkásokat is bevonnánk. Állapítsuk meg, körülményekkel hol kiket terhel ezért a megbőszítatlan mulasztásért felelősség s aközről kiderül, hogy vagy képtelenek tanítani, vagy tudatosan szabotálják ifjúsáruk megfelelő tudással és demokratikus tájékozottsággal való felvértezését, haladéktalanul tartásuk el iskoláinkból. Ma ha egy gyárban egy ipari üzemben valaki képtelennek bizonyul munkája elvégzésére, vagy éppen szabotázs, éber munkásságunk nem ismer és nem is ismerhet számra kegyelmet. Vajon iskoláink, amelyekből jövő kádereinknek kell kiképzni, nem ugyanolyan fontosak-e, mint ipari üzemeink? A kérdést talán fölösleges is feltenni. Inkább kevesebb tanárral, tanulóval maradjunk, ha muszáj, az még mindig kisebb baj, mint az, ha rossz, megbízhatatlan, felelősségtudat nélküli, vagy egyenesen reakciós beállítottságú tanárokat húzódnak meg egyes iskoláinkban.

DAVID GYULA

Az Októberi Nagy Szocialista Ferradalom évfordulójára rendezett országos szocialista munkaverseny győztese a nagyszabedi „Vörös Fonal” szövőgyár

BUKAREST — Az ország 21 szövőgyára szocialista munkaversenyt kezdett november 7-én. Ez a verseny június 7-én kezdődött és november 7-én ért véget. A verseny a nagyszabedi „Furul Rosu” szövőgyár győzelmével végződött, amely 93,3 pontot szerzett a munkaversenyben. A bukaresti „Industria Bumbacului”, Pamutipar-gyár második helyen végzett 86,7 ponttal. A szocialista munkaversenyben harmadik és negyedik helyen végzett a medgyesi „IRTI” gyár 84,8 ponttal és a fővárosi „Noua Filatura de Bumbac” (Uj Pamulszövőde) 84,4 ponttal. Sorrendben következnek a többi üzemek: a sepsiszentgyörgyi „Textila” üzem és a „Dózsa György” gyár; a Romtlex gyár; a nagydisznói „Junius 11” gyár; a „Teba” gyár; a zsilavai „Bumbacaria Romaneasca” gyár; az „Olga Bancic” gyár; a galaci „Atlantic” gyár; a nagydisznói „Dacia” és „Infratirea” gyárak; az aradi „ITA” gyár; a temesvári „Atlanta” gyár; a fővárosi „Dambovita” gyár; a galaci „Fusul” gyár; a fővárosi „Chiajna” és „Dacia” gyárak.

A „PAUKER ANNA”

országos munkatelep önkéntes munkái befejezik az elirányított terv első szakaszát

BUKAREST — A Covurlui megyei Sívica községben, november 13-án, a „Pauker Anna” országos munkatelep önkéntes munkásai és brigádosi nagygyűlést tartottak, amelyen megünnepezték az elirányított terv első szakaszának teljesítését. A gyűlésen résztvevő önkéntes munkások és brigádosi, a következő szövegű táviratot küldték a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének: — A Lunca Prutului-ban dolgozó „Pauker Anna” országos munkatelep munkásai, technikusai, brigádosi és dolgozó földművesei, az országos munkatelep első szakaszának befejezése alkalmából meleg üdvözlőlevelet küldik a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének. Az elvégzett munka további győzelmet jelent azon az uton, amelyet a Párt vont meg az ország gazdasági fejlődésében, valamint a munkásosztály és a dolgozó földművelés közötti szövetségnek, a szocialista rendszer építéséért való megszilárdítása érdekében.

Kötelezzük magunkat, hogy az 1949. év második munkahadjárata során az egész munkát befejezzük, hogy ezzel több ezer hektár lecsapolt területet adhasunk át a mezőgazdasági termelésnek.

A Magyar Népi Szövetség országos kongresszusának tárgysorozata

- BUKAREST. — A Magyar Népi Szövetség központi sajtóosztálya közli: A szervezetünk Központi Végrehajtó Bizottságának határozata értelmében a december 10-11-én Kolozsváron tartandó kongresszus tárgysorozata a következő:
1. Elnöki megnyitó.
 2. Politikai és szervezeti beszámoló.
 3. Hozzászólások.
 4. A Szervezeti Szabályzat módosítása.
 5. Határozatok.
 6. A központi intéző és végrehajtó bizottság megválasztása.

Hogyan történik a tengeri és máléliszti vasuti szállítása?

BUKAREST. (Rador). — Az államvasutak, a CFR vezérigazgatósága a kereskedelemügyi minisztérium rendelkezési értelmében a közönség tudomására hozza, hogy a tengeri és a máléliszti vasuton történő szállítása a következő szabályok szerint történik:

A saját gazdaság részére feladott tengeri és máléliszti szállítványokat az államvasutak 300 kilo súlyig veszik fel, amely mennyiségbe a tengeri és a máléliszti együttes számított. Azok a szállítványok, amelyeknek sulya meghaladja a 300 kilogramot, szállítási engedélyt kell bemutatni. A 300 kilónál nagyobb sulyú tengeri és máléliszti szállítványok csak úgy vehetők fel, ha a szállítási levéllel egyidejűleg annak a vármegyei kereskedelmi igazgatóságnak szállítási törzslapját, vagy engedélyét felmutatják, amelyhez tartozik az a közönség, ahonnan a terményeket elszállították. A mezőgazdasági munkásoknak végzett munkájuk ellenértékéből származó 300 kilogramot meghaladó tengeri csak úgy szállítható el, ha a szállítási levéllel egyidejűleg bemutatják annak a vármegyei kereskedelmi igazgatóságnak szállítási törzslapját, amelyhez az a közönség tartozik, amelyben a feladás munkát végezte. A 300 kilónál nagyobb mennyiségű tengeri szállítványok, amelyeket földművesek más helységekből küldenek, mint amelyekben a tengerit betakarították, fel kell mutatniuk annak a falusi gabonabegyűjtési bizottságnak igazolványát, ahonnan a termék elszállították. A fenti rendelkezések alól kivételt képeznek a Romceural állami társaság által feladott tengeri és máléliszti szállítványok, amelyeket bármilyen mennyiségben, szállítási törzslap nélkül vesznek fel.

November 20-ig be kell jelenteni a faáru készleteket

BUKAREST — Az iparügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében valamennyi erdőtermelési vállalat, faáru szállító cég valamint a nem államosított fűrészgyárak, kötelesek mindennemű tevékenységüket megadni a fa feldolgozására és értékesítésére alakuló állami társaságnak, az IPEIL-nek. A miniszteri rendelet értelmében a vállalatok 1948 november 20-ig, szombatiig kötelesek bejelenteni a készleteikben működő állami vállalatnál azokat a faárú készleteket, amelyeket 1948 november 1-én rak áruon tartottak. A faárú készletek fajta és mennyiség szerint kell bejelenteni. Be kell jelenteni továbbá azt, hogy ezeket a faanyagokat milyen jogcímen tartották raktáron.

Az új főiskolai feltételek — a tanulmányok komolyságának a biztosítékai

Abban a hatalmas átalakulásban, melyen — inézményeink sorában — jelenleg felsőoktatásunk is átmegegy, a látszólag kevés visszhangot keltő lépésnek is vitathatatlan jelentősége van. Egyetemi viszonylatban az évfolyamokon való létszám korlátozása, továbbá az első év ismétlésének a megiltása ilyen lépésnek tűnik, azonban ha kihatását vizsgáljuk, nyomban megvilágosodik az intézkedés nagy jelentősége.

MIRŐL VAN SZÓ TULAJDONKÉPPEN

Tulajdon nélkül állíthatjuk, hogy főiskoláink a multban gyakran a „diploma-gyár” szerepét töltötték be. A sétáló, vagy „lógó”, de a szülők társadalmi helyzete és a maguk „rutinja” révén jól „helyezkedni tudó” fiatalurak raja került be egyetemi képzésükbe a társadalom vérkeringésébe s fertőzte azt. Akik pedig „elvádogoltak”, az évfolyamokat ismételve, műkedvelésközhöz jutottak, míg az intézet veteránjaivá lettek. És ha végre kézhez kapták a hön öhajtott diplomát, értelmiségünk se kély rélegeit szaporították.

Hová vezetnek e körülmények? Tartalmatlan cimhaszolóshoz, a legjobb helyek elfoglalásához a főiskolák padsoraiban. Az uralkodó osztály gyermekeinek boldogboldogtalania törtéte a „karrier”, az „urjembség” büvköpe felé, miközben az értelmiségi és a gyakorlati munka közötti megismerés szakadék bővült s elszakadt az ország, a nép életkörülményei-

lyamokon való létszám korlátozása, továbbá az első év ismétlésének a megiltása ilyen lépésnek tűnik, azonban ha kihatását vizsgáljuk, nyomban megvilágosodik az intézkedés nagy jelentősége.

nek a szempontja. Súlyos hiány támadt az elméleti szakemberekben, elméleti diplomásaink száma ugyanakkor a hasznavehetelenségig duzzadt. A felsőiskolai reform, többek között az elméleti részletutagításokkal, ez a természetlen és nem kívánatos állapotot küszöböli ki. Az a körülmény, hogy az első évfolyam megismétlésének a lehetősége megszűnik, kiküszöböli a hanyólló hallgatók „pihenési” lehetőségét, a rendkívüli vizsgaszakra lesó, „erőgyűjtő”, nem odavaló alakokat, akik csak ringatózni jöttek a felsőfokú tanulmányok vizeire. Az egyetemi tananyag alapismeretét tárgyaló első évfolyamon amugyis kiténik kinek-kinek a képessége, valamint a kérdéses faszak iránti érdeklődésének a foka. Ha valaki nem tud eleget tenni az első évfolyam követelményeinek, akkor ez azt jelenti, hogy hanyag vagy korlátozott szellemi adottságokkal rendelke-

zik, jogos és helyes tehát, hogy ne ismétlhesse meg az évet, hanem más irányban keresse hasznos érvényesülését. A reform emlelt intézkedése ilyen értelemben figyelemre méltó és utbaigazító segítség a diáknak.

AZ ÉVFOLYAMOK LETSZÁMÁNAK KORLÁTOZÁSA

a „veterán”, továbbá a társadalmi helyzete révén meg nem érdemelt előnyt szerzett halgatók megszorítását eredményezi, elősegítve a multbeli diáknemzedékek felesleges maradványainak a kirosztálódását. A fakultásokat ellepő új, friss elemek pedig az ország tényleges szükségleteinek és a karok lehetőségeinek megfelelően nyerne kiképzést. Káros akadály és felesleges teherterhel minden olyan főiskolai hallgató, aki érdemtelen feladataira, mert nehezíti a tanulmányi viszonyokat és a többiek haladását. Ebben az értelemben az egyetemi reform emlelt előírása segítséget jelent a főiskoláknak mind működésük, mind színvonaluk tekintetében. Eltávolítja a komolytan elemeket, akik hibávaló módon elfoglalják a helyeket a hivatottabb, jobb erők elöl s ezzel lényegesen hozzájárul az általános tanulmányi színvonal emelkedéséhez.

Az új tanulmányi feltételek tehát szavatolják azt, hogy a mult iskolájának a hibái végkéve eltemetődnek s az egyetemekről a jövőben nem hig, hanem komolyan felkészült diplomás értelmiségiek kerülnek ki. Vagyis biztosi éköt jelentenek a tanulás és a képzettség komolyságára nézve.

Örvendetes dolog annak a megállapítása, hogy a főiskolai hallgatók köreiben nagy meglepetésként előbbiekben értékelt elődés fogadta.

L. E.

Figaro lakodalmára — hivogatásul

Beaumarchais komédiájának esztendő előtt tapasztalt kolozsvári népszerűsége nem kisebbíti e pompás mű felújításának érdekességét. „Figaro házassága” nem azok közül az alkalmak közül való, amelyek egyszeri vendéglátással jóllakatiák szíves vendégüket. Mindig új ingert hagy utravalóul, a bőkezűen beégyazott ötlet mindig új címénnyel adakozik. Ez vonatkozik rendezőre és színészre is, aki a szellemes mű tolmácsolásakor az alakítás lehetőségeinek mérhetetlen gazdaságu tárában válogathat.

Ezért érdeklődéssel várt a színház ma este ígért előadása, mely új rendezésben és részben új szereplőkkel vszi ismét színpadra a gunyolódó Beaumarchais-művet. A „Figaro házassága”-nak esztendő előtti előadása kellemes színházi élményeink közül való. A színház idei munkája immár meggyőzőtt arról, hogy lényegesen fölébe emelkedett tavalyi általános színvonalának. Ez az emelkedés a „Figaro házassága”-val kapcsolatban is méltán ingerli a várakozást, amely színházunk irányában — s ez dicséret — egyre igényesebb.

Az egykori óras Pierre Augustin Caron de Beaumarchais e színműve a hatalmi tiltakozással vívott tartós és szívós küzdelem után, 1784 április 24-én, Párisban került először színpadra. Bemutatásának a sikere több volt színházi eseménynél: az izmosodó forradalmi eszmék első nyilvános tüntetése volt, amelynél a régi rend társadalmi bukását hirdető s sürgető szellemességet ünnepelte tapsal.

Maga a darab tartalma rövid: egy nagyur inasának a menyasszonyára veti a szemét és a „szolga” elég merész ahhoz, hogy ellene szegüljön; merészességét győzelem ju'almazza. Beaumarchais mindezt szellemes, káprázatos fordulatokkal, a mulatattás csillogó ékességeivel diszitve beszéli el közönségének, közben sürü alkalmakat teremtve arra, hogy gyakorlati vívóként oda-odaszurjon az ékszeres pózai közepett magát erősnek h'vő régi rendnek. A komédia adta szabados kereteken a „szolga” immár egyenlő félként mérkőzik a hatalmat birtokló „ur”-ral és legyőzi ellenfelét.

I. V. Sztálin művei románul — 16 kötetben

BUKAREST — A Román Munkáspárt központi vezetőségének a politikai irodája elhatározta I. V. Sztálin műveinek román fordításban, 16 kötetben való megjelenítését. A RMP központi vezetősége egy bizottságra bízta a szerkesztés munkáját. Az első kötet már ez év decemberében megjelenik.

Román népi kollégiumot avattak Magyarországon

BUDAPEST — A „Szabad Nép” azt, hogy a népi kollégium a magyar-hirt ad arról, hogy a békérmegyei román barátság cíművítését szolgáló Gyula ünnepélyesen felavatták a ja. A Magyar Dolgozók Párja és a Magyarország első vidéki román Magyarországi Románok Kulturszövetsége szintén képviseltette magát a magyar vallás- és közoktatásiügyi minisztérium képviselőiben Szombathelyi János vet részt s mondott ünnepi beszédet, hangsúlyozva román vé tanujár/á neveztek el.

Az Állami Magyar Színház és Népopera közleményei

Figaro házassága

„vagy egy napi boldogság”. Az utóbi alcimet adta a színmű világhíradalom egyik legnagyobb mulattatója, Beaumarchais, híres komédiájának, a FIGARO HÁZASSÁGA-nak, amely ma, péntek estétől kezdve szerepel a színház műsorán. Elejétől végig mulatságos történeti a FIGARO HÁZASSÁGA, amelyet az e mult évadbeli sorozatos előadásokból jól ismer a közönség. Azonban sokan vannak még, akik még nem látták. Mind a kettő oka annak, hogy már napok óta vásárolják a jegyeket előbbiekben a FIGARO előadatra.

Új rendezésben és felrészített kintőben, továbbá részben új szereposztásban, közel két hete tartó próbák után kerül a közönség elé az idén Figaro, hogy újabb sikersorozathoz érkezzék. Az előadás bevezető zenéjét, Mozart Figaro-házassága ny tányát, valamint a képeket összerakó közönség a Népopera teljes zen kara játsza, Demian Vilmos karvezényletével. Az idén is dalbetétek színesítik a vígjátékot, valamint a második felvonásbeli spa vol tánc, amelyet szintén a Népopera tánckarának tagjai mutatnak be.

Flóra Jenő, Krémer Mancsi, Dolan Ilona, Imrédi Cécú, Kórmures Ilona, Szekernyes Gizt, Márky Alfréd, Kiss Albert, Kiss László, Szendrey, Dancsó és Kapusi játszik a fő szerepeket a darabban, amelyek sikerét nagyban fokozzák Szakács György úle rokkó színpadképei.

A Figaro házassága öt estén keresztül bérletben van műsorán. Szombaton délután a tanulóifjúság részére, vasárnap pedig a első helyárrakkal a nagyközönség részére Gojoll vígjátékát, a LEÁNYNEZŐ-t ismétli meg a színház

KOLOZSVARI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS NÉPOPERA MÜSORA:

Pénteken este fél 8 órakor: FIGARO HÁZASSÁGA. A-bérlét. Jegyek sorszáma: 116. Vasárnap este fél 8 órakor. FIGARO HÁZASSÁGA. C-bérlét. Jegyek sorszáma: 120.

Szombaton délután 4 órakor: LEÁNYNEZŐ. Ifjúsági előadás. Jegyek sorszáma: 117.

Szombaton este fél 8 órakor: FIGARO HÁZASSÁGA. B-bérlét. Jegyek sorszáma: 118.

Vasárnap délután 4 órakor első helyárrakkal: LEÁNYNEZŐ. Jegyek sorszáma: 119.

Mozik műsora:

KOLOZSVAR: zeti tagoknak 50 százalék kedvezmény. CAPITCL: A színpad mestere. FORUM. Tengeri sasok. POPULAR: Rózsavirágzás. Kezdeté fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor. SELECT: Rózsavirágzás. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Pénteken, november 19-én szakszerve- órakor.

40.000 kötet könyv a Nagyváradai Közkönyvtárban

NAGYVÁRAD. — A fasiszta elvakultság és félelemérzet zuzomájába és lángok köz vetette a szabadszellemtű irók és költők világirodalmi műveit. A fasiszmus félt, rettegött az ész szavától. Mintha a láng elhamvasztaná a halhatatlan szellemet... E gondolatok rajzottak bennünk, amikor az Eminescu-uteából belépünk a Nagyváradai Közkönyvtárba és körültekintettünk az üvegszekrényekben sorakozó köteteken.

NÖVEKVŐ ERDEKLŐDES

A hatalmas üvegszekrényekből számlították az olesó babérokra vadászó, lelket mérgező „műveket”, hogy helyet kapjon ott a könnyen, vagy komolyan tanító munkák nagy gyűjteménye.

Emitt, az egyik szekrényben Marx „A tőke” című hatalmas művének az izléses kötése piroslik. Amott Marx egyéb művei és Engels munkái sorakoznak egymás mellett román és magyar kötetekben. A Kommunista Párt történetének a kötetei szintén román és magyar nyelven állnak az olvasó rendelkezésére. Izléses köteteken keresztül nagynevű irók szólnak a természettudományról, a technika fejlődéséről, a zenéről, a képművészetéről, tájakról, utazásokról. Az egyik asztalon irodalmi, művészeti és tudományos folyóiratok sorakoznak. Megtudjuk, hogy a több mint 40 000 kötetes könyvtár látogatóinak és előfizetőinek a száma napról-napra növekedik. Ma már többszáz előfizető érserli itt gyakran a könyveket.

AZ OLVASÓTEREM

Árnyékteremtő esendjében zönd posztóval borított asztalok körül ülnek az olvasók. Az óra ketyegése nem zavarja, inkább hangsúlyozza a esend. A kellemesen fűtött, világos terem naponta délelőtt 8—2 óra között, hétfőn, szerdán és pénteken pedig délután 4—7 óra között is nyitva van a közönség előtt.

A könyvtár minden tudni vágyónak megadja azt, amit keres. A tudományos művek és folyóiratok mellett bőséggel állnak rendelkezésre az oroszról fordított és a román s magyar szépirodalmi művek.

Román és magyar, kétkézű és szellemi dolgozók ülnek egymás mellett

az olvasóteremben. Egyfórán szomjaznak s találják meg itt a tudást, melyet elnyomó rendszerek évszázadokon át elzártak előlük.

JAKÓ ELMÉR

Gordonka-est a Diákházban

A Román Opera szológordonkása, G. Iarosevici, izléses, komoly műsorral áll a nyilvánosság elé. Sajnos, az évelődés nem volt arányban a műsor jelölte ékiküztéssel. A gordonka-est igen kevés embert vonzott a Diákház dísztermébe, holott mind az előadott művek, mind a szereplők megérdemelték volna a telt házat. A műsor gerincét Bach gordonkaszonátája alkotta. Mellette minden hallgatónak gyönyörűséget nyujthattott a Sanmartini-szonáta és Beethoven-gordonkaváltozat, melynek a zongorasólamában különösen értékesen jeloskedett Ana Voileanu Nicolae zeneifőiskolai tanárnő.

A hangverseny keretében megismerkedtünk Constantinescu figyelemreméltó és szellemesen felépített, óbiáztin témára írt változataival, valamint Rakov érzelmes, hosszulegzetű gordonkadarabjaival. A műsort néhány zenei apóság zárta be (Debussy, Granados, van-Goens).

Iarosevici alapos felkészültségű, szorgalmas és lelkiismeretes gordonkás, akinek megvan a műveltsége ahhoz, hogy nehez hangszereit jól játssza. A gyérszámú közönség megérezte a hangverseny komoly értékét és élvezettel hallgatta Iarosevici muzsikálását. Csak sajnálni lehet, hogy az estély mely célkitűzése olyan gyenge visszhangra találtak muzsikuskörökben. (L.)

MEGÉLÉNKÜLT

a MNSz szervezeti élete Kolozsvárt

KOLOZSVAR — A MNSz városi szervezete az új vezetőség választása óta komoly munkatervet dolgozott ki. A szervezeti élet fellendítéséért a napokban tartott alapaktiva gyűlésen jelenlevő kerületi cselekvők komoly munkát vállaltak. Elhatározták, hogy kerületi tagszervezési és tagdíjgyűjtési versenyt szerveznek. Mozgósítási fogják a cselekvőkön kívül a szervezet valamennyi tagját.

A vállalt munkaverseny megkezdődött. A kerületek taggyűlések keretében ismeretik a vállalt feladatokat. A taggyűlés résztvevői örömmel kapcsolódtak be a versenybe és tettek fogadalmat, hogy kerületük fog győztesként kiemelkedni a nagy kerületek közötti versenyből. Ennek megvalósításáért valamennyi kerület utcabizalmiainak segítségével újlag számbavesszik a szervezet tagjait és házról-házra való járissal vizsgálják föl, hogy a dolgozó városi kismemberek közül kik és miért tartják távol magukat még ma is az MNSz-től, amelynek tagjai kellene, hogy legyenek?

A megndult munkavállalás egyik gyakorlati megvalósulásának tulajdonítható a november

16-án, szerdán este a December 30-utca 23 alatti nyomdászok kulturtermében megrendezett MNSz színjátzó csoportok közötti verseny. A versenyen két szervezet műkedvelőcsoportja vet részt. A kolozsvári szervezet V. kerületének és a kolozsmegyei szervezet színjátzó csoportja mérték össze erejüket.

A versenyen az V. kerület a „Tanító” című színdarabot, míg a megyei színjátzó csoport — a már általuk többször előadott és alapos sikert aratott — „Fehér Anna” című darabot adták elő. A verseny eredményét bírálobizottság hirdette ki, amelynek tagjai Finna Márta és Flóra Jenő az Állami Magyar Színház művészei, Nemes István dr. ügyvéd és Sós Árpád megyei sajtó- és propagandafelelős voltak.

A verseny eredménye: mindkét csoport komoly kulturmunkát végzett. Kollektív munkaszellem nyilvánult meg ugy a darab rendezésében, mint annak kidolgozásában. A két csoport munkateljesítménye annyira egyenlő volt hogy mindkettő az első díjat érdemli.

A Biztonsági Tanács és az ENSZ-közgyűlésletétör az angol-amerikai blokk

Nanking erőldövezetét rohamozza a kínai Néphadsereg

PARIS — Az ENSZ-közgyűlés különleges politikai bizottsága szerdán, november 17-én kezdte meg a munkáját, amelynek a kérdésnek a vizsgálatához, hogy vajjon az ugynevezett „időközi bizottság”, melyet egy évre alakítottak a tavalyi ENSZ-közgyűlésen, folytassa-e tevékenységét avagy sem.

Az időközi bizottság, az amerikai külügyminisztériumban székelő kezdeményezési tervének megfelelően igyekezett átvenni a Biztonsági Tanács szerepét, amely a nagyhatalmak egyhangú döntésének elvén működik. Egészen hibásan ezt az időközi bi-

zottságot a közgyűlés „kisegítő szervének” nevezték.

Valójában azonban az angol-amerikai többség durván megsértve az Egyesült Nemzetek Alapokmányát, igen kiterjedt jogokkal ruházta fel ezt a bizottságot, úgy, hogy jogában állott megvizsgálni mindazokat a kérdéseket, melyek — az Egyesült Nemzetek Alapokmányának intézkedései szerint — a Biztonsági Tanács hatáskörébe tartoztak, és azokat a kérdéseket nem az egyhangú döntés, hanem a szavazattöbbség elvei alapján oldja meg.

fog eredménnyel járni és a bányászok folytatják harcukat bátorítva a franciák és az egész világ dolgozóinak rokonszenvével, elszántabban és biztosabban győzelmiükben, mint valaha is.

NAGY GYORSASÁGGAL TÖR ELŐRE A KINAI NÉPHADSEREG PENG-PU FELÉ

NANKING. — A Rador jelenti, hogy a kínai néphadsereg csapatai folytatják előnyomulásukat Észak-Kínába a Pekingtől 280 kilométerre keletre lévő Fu-Ning felé közeledve.

Egy másik jelentés arról számol be, hogy a Lua-Na-Sin-nél (Tien-Csin-től 170 kilométerre) zsákba került Kuomintang-csapatok megkezdtek visszavonulásukat. A legközelebbi napokban várható Csang-Vang-Tau és San-Gaj-Kuán város felszabadítása, mely Kína és a mandzsuriai Liao-Ning tartomány határán fekszik.

A Nankingot ostromló néphadsereg egyik 80.000 katonából álló oszlopa Liu-Po-Cseng tábornok vezetésével nagy gyorsasággal közeledik Peng-Pu-hoz. Már elérték Honan és An-Hvej tartomány határát. A néphadsereg más csapategységei elfoglalták Szu-Ming-ot, mely Hsi-Csau-tól 76 kilométerre délkeletre fekszik. Ezek a csapatok most nyugatra fordultak, hogy a néphadsereg ott előretörő csapataival egyesüljenek.

A kínai néphadsereg előretörése miatt a Kuomintang kormány úgy döntött, hogy a délkínai Kan-onba helyezi át székhelyét. A pánik egyre nyilvánvalóbbá válik. Csang-Káj-Sek kormánya ezen úgy próbál segíteni — nem sok eredménnyel —, hogy hazug híreket terjeszt az arcvonalak helyzetéről. A Kuomintang fővárosában, Nankingban, az infláció egyre nagyobb méreteket ölt. Az árak ugrásszerűen emelkednek, a lakosság főtlaplálékát képező rizs teljesen eltűnt.

A Reuter angol hírgyűzőség jelenti, hogy a Sanghájba menekült újságírók és földirtók minden pénzt megfizetnek, hogy Délkínába, Kantonba, vagy Hongkongba szállítsák őket. Hongkongban, a Kinából elszállítandó külföldiek részére táborokat rendeztek be. Ezek máris „uf-szultak”. Az amerikai katonai hatóságok felszabtották a Kinában tartózkodó 7000 amerikai polgári személyt, hogy hagyják el Kínát, amíg az még lehetséges.

A „China Presse” című lap jelentése szerint kedden 1200 sanghaji tanító sztrájkba lépett. A tanítók pénz és élelmiszersegélyt követelnek. Miután Sanghájban az ostromállapot miatt minden sztrájk tilos, a tanítók „tömeges szabadságnak” keresztelték el sztrájkjukat.

A TÜZÉRSÉG NAPJA A SZOVJETUNIONBAN

MOSZKVA. — A Tüzérség Napja hagyományos ünnepének közelévével Blagouarov altábornagy, a tüzérségi akadémia elnöke, sajtónyilatkozatot adott a „Literaturnaja Gazeta” munkatársának, kimutatva a szovjet tüzérség döntő szerepét és nagy érdemeit az elmúlt háborúban.

Sztalin generalisszimusz, a lángelnyő haderő, irányításával támogatja a szovjet tüzérség a hős szovjet katonákat, győzelmesen fejezve be harcát. Erre a tonyre emlékeztetünk, hogy a háborus uszítóknak és mindenfajta támadónak.

A szovjet tüzérség sikerei az elmúlt háborúban bizonyították a szovjet tüzérségi tudomány szüntelen fejlődését. Így például a „Katyusának” nevezett erős és mozgékony sorozatvető az ellenség réme volt.

Az utóbbi időben az amerikai lapok és katonai folyóiratok azt állították, hogy az „atomkorszakban” a tüzérség elavult.

A tüzérség jellemző vonása azonban, hogy valahányszor a történelem folyamán új ellenséges fegyverrel került szembe, mindig megtalálta a megfelelő elhárítási módszereket. A harcokosokkal együtt jelent meg a páncéltörő és a repülős fejtűvel egyidejűleg fejlődött ki a légvédelmi tüzérség.

2 világ hírei

MELBOURNE

A vasutak, villamos, kikötők és építőipar 85.000 munkása kedden sztrájkba lépett, tiltakozásul a Victoria államban élelmeleptelet munkásellenes törvény ellen.

TIFLISZ

A fogyasztási szövetkezők üzleteiben jelentősen lezártították az élelmiszerárakat. A hus és zsiradék ára 60 százalékkal, a felvágott ára 44 százalékkal, a sütemény ára 34 százalékkal csökkent. Egész Georgiában számtalan új élelmiszerüzletet nyitottak.

BERLIN

Clay tábornok, a németországi amerikai megszállási övezet parancsnoka a bizonjai hatóságok képviselőinek értekezletén kijelentette, hogy Bizonjában minden valószínűség szerint katasztrófális méretű élelmiszerhiány fog rövidesen bekövetkezni.

ROMA

Nyolc olaszországi kerületben második hete folyik a földmunkás-sztrájk. Együttérzésük jeléül a toszkánai munkások 24 óráig sztrájkot tartottak. Modera tartományban is tiltakozó sztrájkot rendeztek a földmunkások.

MOSZKVA

A szovjet mezőgazdaságban döntő szerepe van a traktoroknak és mezőgazdasági gépeknek. Ma már a kolhozok 90 százaléka gépesítve van. A Szovjetunió a mezőgazdaság gépesítésében messze túlhaladta a kapitalista országokat. A Szovjetunióban ma 7000 traktor- és mezőgazdasági géppálya működik. Az idén a mezőgazdaság háromszor több traktort és négyszer több mezőgazdasági gépet kapott, mint tavaly. Az idén 40.000 millió hektárt dolgoztak meg traktorok segítségével.

BUDAPEST

A Nemzetközi Újságíró Szövetség végrehajtóbizottságának november 17-i ülésén felszólalt Zaslavszki szovjet kiküldött, rámutatva a sajtó nagy szerepére a háborus uszító elleni harcban, valamint azokra a nagy lehetőségekre, amelyekkel a nemzetközi újságírószövetség rendelkezik.

TOKIO

A Japán Kommunista Párt és az ujonnan alakult Munkás-Földműves Párt közös nyilatkozatot nyújtottak be a parlamentben, melyben arra szoltították fel a parlamentet, hogy a Yoshidakormány sztrájkellenes törvényjavaslatával kapcsolatban szavazzon bizalmatlanságot a kormánynak.

ROMA

A római egyetem jogi karán egy fasiszta csoport betört a diákság nemzetközi napját ünneplő hallgatók közé. A rendőrök és karabinierok rohamos támadás felhasználták ezt a fasiszta kintvást arra, hogy behatoljanak az egyetemre, megtámadva a nemzetközi diáknapot ünneplő demokratikus diákságot. Három diákot súlyosan megsebesítettek.

BERLIN

Az elmúlt napokban a türingiai övezetközi határon az amerikai övezetből származó banditák számos provokációs cselekményt hajtottak végre. Az ADN hírgyűzőség rámutat arra, hogy a szovjet övezet rendőrhatalmái ellen irányuló támadásokat az amerikai megszálló hatóságok támogatják.

MOSZKVA

A távolkeleti Karaganda és Kirgizia bányamunkásai tüzet küldtek a Francia Bányász Szövetségének, kifejezve testvéri együttérzésüket a francia bányászok harcával. A szovjet bányászok 150.000 rubelt (francia pénzben 8.620.000 frankot) gyűjtöttek a sztrájkoló francia bányászok családjai számára.

IMPERIALISTA-ELLENES NEMZETI ARCIVONAL LETESITESÉT KEZDEMÉNYEZI AZ ARGENTIN KOMMUNISTA PÁRT

BUENOS-AIRES. — Az „El Horra” című lap közli Arnedo Alvareznek, az Argentin Kommunista Párt főtitkárának beszédét, a párt központi bizottsága teljes ülésének megnyitását.

Alvarez Arnedo leleplezte az Egyesült Államok és csatlósai imperialista politikájának támadó jellegét és rámutatott arra, hogy Argentína legnagyobb elemei az Egyesült Államok imperialistáival egyetemben igyekeznek megakadályozni Argentína gazdasági fejlődését, a dolgozók életfeltételeinek megjavulását, valamint a nép harcát a haladásért és függetlenségért.

Beszélt a szakszervezetek és szakszervezeti vezetők üldözöttségéről a felhívást intézett az összes argentinai haladó és demokratikus erőkhöz, imperialista-ellenes nemzeti arcivonal formok megvalósítására.

megalakítására, a békéért vívott harc érdekében, az imperialisták latin-amerikai gyarmatosító terveinek megakadályozására.

Az Argentin Kommunista Párt központi bizottságának teljes ülése határozatot fogadott el, melyben felhívja az argentinai munkásokat, hogy folytassa harcát a hazai és világreakció ellen, támogatva a Szovjetunió békepolitikáját, akadályozza meg az USA délamerikai militarista terveinek megvalósítását és védelmezzék meg az ország politikai és gazdasági fejlődését, a gazdasági és a népi harcot a haladásért és függetlenségért.

Az Argentin Kommunista Párt felhívja az argentinai dolgozókat, egyesüljenek a munkásmozgalom üldözött elleni harcra, valamint a földreform és a többi demokratikus reformok megvalósítására.

A vendéglátó üzemek működési engedélyét látta mozza a rendőrség

KOLOZSVAR. — A kolozsvári központi rendőrség adminisztrációs osztálya felhívja valamennyi szálloda, fogadó, kávéház, szőlő, cukrászda, korecsma, vendéglő, kifőzdő, kávéház, szőlő, falatozó és bármilyen más közfogyasztói helyiség tulajdonosát, a rendőrség engedélye van; köteles Kolozsvár város központi rendőrségének 64 számú szobájában, Rádulescu Eremia rendőrkormányzatnál a működési engedély látta mozzása végett jelentkezni.

Azok a kereszmatulajdonosok, akiknek nincs sztrájkellenes rendőrhatalmái, kiállított működési engedélyre,

kötelesek jelentkezni az USIC-nak helyiség és záróját megállapító igazolásával, hogy a rendőrség azt látta mozza.

A jelentkezési sorrend a következő: az A, B, C és D kezdőbetűsök november 19-én, pénteken; az E, F, G, H, I és J kezdőbetűsök november 20-án, szombaton; a K, L, M, N, O, P és R kezdőbetűsök november 22-én, hétfőn és végül az S, T, U, V, X, Y és Z kezdőbetűsök pedig november 23-án, kedden kötelesek jelentkezni.

A NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰ KÖRÉS ALAKNAZASA

A Szovjetunió küldöttsége, támogatva a népi demokráciák megbízottjaitól, kimutatta a tavalyi ülésszakon, hogy egy olyan szervnek a létesítése, mely a Biztonsági Tanáccsal versengene, a nemzetközi együttműködés aláaknázását célozná s azok céljainak felelne meg, akiknek érdekében áll az Egyesült Nemzetek Szervezetét aláaknázni az Egyesült Államok „parancsszavának”.

Ilyen megfontolások alapján a Szovjetunió, Ukrajna, Belorusszia, Lengyelország, Csehszlovákia és Jugoszlávia visszautasították a részvételt az Időközi Bizottság tevékenységében.

Most az időközi bizottság felvette a kérdést, vajjon meghosszabbítják-e létét és jellemző módon ezzel egyidejűleg jogkörének kiterjesztését is kérte. Az időközi bizottság különösen amellet kardoskodik, hogy bízzák rá az ENSZ közgyűlés napirendjén szereplő kérdésekre vonatkozó határozati javaslatok kidolgozásának feladatát.

A javaslat célja világos, ha arra gondolunk, hogy a Szovjetunió

és az új demokráciák országai nem vesznek részt az időközi bizottság ülésein. Azok, akik meg alapították ezt a törvénytelen szervezetet, most arra töreköznek, hogy mindazokat a fontos munkálatokat, melyeket az Egyesült Nemzetek közgyűlésének szervei végeznek, ezennél a Szovjetunió és az új demokráciák országai képviselőinek távollétében oldják meg. Sőt tovább menve, azt akarják, hogy az ENSZ közgyűlésének ne legyen más feladata, mint jóváhagyni az időközi bizottság által előkészített terveket. Azok, akik felelősek az időközi bizottság létesítéséért, most azt akarják, hogy ez ne csak a Biztonsági Tanács, hanem a Közgyűlés helyét és munkakörét is vegye át.

A különleges politikai bizottság november 17-i ülésén Entezam iráni megbízott tett jelentést az időközi bizottság tevékenységéről és hangsúlyozta, hogy a bizottság tagjai egyhangulag javasolják: a bizottság működését hosszabbítsák meg, a közgyűlésre bízva a meghosszabbítás időtartamát.

DULLES ÚTI MEG AZ ALAPHANGOT

Az angol-amerikai többség képviselői által elmondott beszédek alaphangját Dulles USA-kiküldött útította meg, aki támogatja az időközi bizottság jelentését és minden módon igyekezett igazolni a törvénytelen bizottság létét.

Az Egyesült Államok megbízottját támogatta Nagybritannia,

Bolivía, Belgium, Görögország, Ecuador, Panama és San-Domingo megbízottja.

Mégis a megbízottak bizonyos kételyüknek adtak hangot, hogy vajjon igazolt és jogos-e ennek az időközi bizottságnak a meghosszabbítása.

A BIZTONSÁGI TANÁCS ALAKNAZASA

Lange lengyel kiküldött bírálta az időközi bizottság tevékenységét azt az észrevételt téve, hogy a bizottság léte ellentétben van az Egyesült Nemzetek Alapokmányával és létezését nagyon is világos politikai célok diktálták. Az időközi bizottságot azért létesítették, hogy aláaknazzák az egyhangú döntés alapját, amely a Biztonsági Tanács tevékenységének alapját képezi.

A lengyel kiküldött hangoztatta, hogy az időközi bizottság kezdeményezőinek fő politikai célja

a Biztonsági Tanácsot helyettesítő szerv létesítése volt.

Határozottan szembefordult azaz a javasattal, hogy az időközi bizottság készítse elő a határozati javaslatokat a közgyűlés számára és ellenőrizze a közgyűlés határozatainak alkalmazását. Felemlítette, hogy a célokra az ENSZ-nek pentosan meghatározott feladatkörű szervei vannak, mindenképp pedig a főtitkárság, amely évente jelentést tesz a közgyűlésnek arról, hogyan alkalmazták határozatait.

KOMMUNISTA INTERPELLÁCIÓK A FRANCIA SZTRÁJKOLÓK ELLENI TERROR MIATT

PARIS — A francia nemzeti közgyűlés szerdai ülésén Lecoeur, Garaudy, Paton és Rucot kommunista képviselők interpelláltak, elítélve a kormány politikáját, amely minden pártlás nélkül elnyomja a francia bányászok sztrájkmozgalmát.

Különösen élesen elítélték a rendőrség, csendőrség és hadsereg

vad támadásait a bányászok és családjuk ellen, valamint a munkások meggyökölését és a külföldi munkások kiutasítására tett intézkedéseket.

A kommunista képviselők interpellációi alatt a kormánypárt és a jobboldal képviselői kísérletet tettek, hogy megakadályozzák az interpellációk elmondását.

FOKOZÓDIK A SZTRÁJKMOZGALOM

Az országos bányászszövetség iródnája november 18-án közleményt hozott nyilvánosságra, megállapítva a sztrájkmozgalom fokozódását valamennyi szénmészében amit sem a kormány, sem a szolgálatában álló sajtó nem tagadhatnak le.

Az országos bányászszövetség iródnája határozottan állást foglalt a bányavidékeken végrehajtott őrési mé-

retű csapatösszevonások, valamint az általuk kifejtett terror ellen. Felhívja az összes becsületes embert, hogy egyesítsék erőiket a bányászok ellen kifejtett terror megszüntetésére, miután a bányászok törvényes sztrájkot folytatnak jogos követeléseik elérégéséért.

Végezetül a közvélemény hangsúlyozza, hogy Jules Moch belügyminiszter által szervezett terror nem

Hírek

VILAGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. sz.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó Rt.

Bejegyzve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak
évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekkiszáma 40.625.

A MNSZ KOLOSZVÁRI SZERVEZETE FELHÍVJA TAGJAI FIGYELMÉT, hogy a szervezet vezetője a hátralevő és folyó tagdíjak beszedésére a közeljövőben széleskörű pénzügyi kampányt indít be. Kéri tagjait, hogy a szervezet tránzü pénzügyi kötelezettségüket demokratikus öntudattal teljesítsék és a lehető legrövidebb időn belül szervezetünk utcafelelősein, pénzbeszedőin keresztül vagy Molotov-utca 16. szám alatti székházában hátralevő tagdíjait egyenltsék ki, annál is inkább, mert szervezeti szabályzatunk értelmében vezetőségünk a tagdíjfizetési kötelezettségüket elhanyagolókat szervezetünk tagjai sorából törölni fogja. Ennek elkerülése érdekében kérjük cselekvő tagjainkat, hogy felhívásunk jelentőségét kiértékelve, jelentőségteljes komoly munkájukkal járuljanak hozzá ahhoz, hogy tagjaink közösségi és saját érdeküket figyelembe véve, kötelezettségüknek eleget tegyenek.

A SZOVJET-ROMÁN FEGYVERBARÁTSÁG SZOBRA. A művészeti és tájékoztatási minisztérium nyilvános pályázatot hirdet a Román Hadseregnek és a Szovjet Hadseregnek Temesvár felszabadításáért folytatott harcokban hozott áldozatának megörökítéséért. A 6 méter magas alapon álló 4 méter magas szobor a szovjet és román katonák közötti fegyverbarátság jelképe lesz.

A TÍPUSGYÓGYSZEREK BEVEZETÉSE megszünteti a gyógyszerkészítményekkel folytatott visszaéléseket. A gyógyszerkészítmények sokfélesége lehetőséget nyújtott a hamisításra, amit számos beiföldi laboratórium ki is használt.

1.300.000 LEJ ÖSZTÖNDÍJ A HÁROMSZÉK MEGYEI ELEMI ISKOLÁSOK SZÁMÁRA. Az ösztöndíjak összegét a közoktatási minisztérium már ki is utalta és azt a háromszéki iskolák ötödik, hatodik és hetedik osztályok lekválójában növények között osztják ki.

NOVEMBER 23-ÉN KEZDŐDIK A FELVETELI VIZSGA a marosvásárhelyi esti munkásliceumban. Az esti liceum 4 évfolyamu tanterve egyező a liceumokéval.

A KEZDIVÁSÁRHELYI ÁLLAMI MALOM 100 százalékkal nagyobb termelést ért el, mint 1942-ben.

ÁRUBESZERZÉSI VISSZAELESEKET leplezték le a brassói Fe. deralénál. A közvagyon hűtlen kezeléséért valamennyi szövetkezeti tünöst letartóztatták.

A KOLOSZVÁRI KÖZPONTI RENDŐRSÉG idegeneket ellenőrző osztálya értesíti a Kolozsváron és Kolozs megyében tartózkodó összes idegen állampolgárokat, valamint azokat, akiknek román állampolgársága nincs rendezve, hogy azonnal jelentkezzenek a központi rendőrség idegeneket ellenőrző osztályán, irataik feltűzsgálatára. Azok, akik ennek a felhívásnak nem tesznek eleget, 1-3 hónapig terjedő fegyházbüntetésben és 10-30 ezer lejig terjedő pénzbüntetésben részesülnek.

BRASSÓBAN TÖBB MINT 10.000 IFJU hatalmas tomeggyűlésen ünnepelte a Demokratikus Ifjuság Világszövetségének napját.

A MNSZ KOLOSZMEGYEI SZERVEZETÉNEK KULTURBIZOTTSÁGA felhívja mindazoknak a zenészeknek figyelmét, akik a most al. kitandó MNSZ megyei zenekarban részt akarnak venni, hogy ma, november 19-én este fél 8 órakor jelenkezzenek a szervezet Molotov-utca 16. alatti székházában, a 16. számú szobában.

A MAROSVÁSÁRHELYI UNITATEA CIPOȘOVIȚEKET dolgozóit a november 7-i versenyben nemcsak többet termeltek, hanem jelentős mennyiségű anyagot is megtakarítottak. Az anyagmegtakarítás terén elért 12 százalékos megtakarítás azt jelenti, hogy ezer pár cipő helyett 1100-1200 pár cipőt készítenek.

KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS. Ezúton mondok köszönetet mindazoknak, akik felejtethetetlen, drága kis. lányom temetésén résztvettek és fájdalomamat résztvőkkel enyhíteni igyekeztek. Özv. Vass Andrásné.

MEGNYILT A CSIKSZEREDAI ÁLLAMI TEXTILÜZLET. Az állami textilüzlet a megnyitáskor 6000 méter szabad textilárúval, 66.000 méter pontárúval és 41.000 méter falusi szövetkezetek részére való vászonárúval rendelkezik. A cipőosztályon több ezer pár cipő várja a vásárlókat.

SEPSISZENTGYÖRGYÖN nagy-szabású Népi Athenaeumot építenek. Az új épületben helyezik el a városi kultúrthozat, az olvasókört, a könyvtárat és az előadó termet.

ÜZEMBE HELYEZTEK A TATRANGI TEGLAGYÁRAT, mely máris megkészszerzte az 1937. évi termelést.

A TIZENNEGYEDIK BIHARI ÖNKÉNTES MUNKABRIGÁD TAGJAI elutaztak a Szálva-vísi országos munkatelepre.

AZ ANINAI BANYÁK MUNKÁSAI egy napi keresetüket adták a sztrájkoló francia bányászoknak.

AZ ÜDVARHELYI MŰSZAKI ISKOLA tanulóit maguk hozták rendbe iskolaépületüket.

Időjárásjelentés

Az Azoroktól Ukrajnáig terjedő magas légnyomás Közép-Európában csendes, száraz és enyhe időt okoz. Az enyhe, paradics óceáni légtömegek Anglián át tornek Skandinávia felé, esőket okozva. Az olaszországi esőzés már nem veszélyeztetli Erdély időjárását, ahol tegnap nagyrészt kevéssé felhős volt az égbolt, a déli megyéket kivéve.

Kolozsváron tegnap délelőtt +5 fok, este 9 órakor pedig -1 fok volt a hőmérséklet. A légnyomás este 772 mm. gyengén süllyedő.

Várható időjárás szombat délig: Egyelőre kevés változás: reggel köd, napközben délen felüldátvonalások, északon legfeljebb magas fátyolfelhők, csapadék nem valószínű. Nappal enyhe idő. Éjszaka, főleg északon, erősebb fagy.

Ejjel-nappal folyik a munka a Kajántó-uti új vasbeton hid építésénél. Ez évben 15 hidat építtek ujjá Kolozsvárt

KOLOZSVAR. — Siető munkások munkáját világitja meg a leszálló körforduló reflektorfény. Dűrgő cementkavarógép ontja odébb a betont. Megérkezett a cement a tordai cementgyárból s készül is a Kajántó-uti hid. Tizenötödik hidja Kolozsvárnak, melyet ebben az évben építettek.

Munkásember alakja bukkan elő a sötétből Nagy János, a délutáni parti munkavezetője.

— Három partiban dolgozunk egyfolytában — tájékoztat —, mert 48 óra alatt be kell fejeznünk a betonöntést. Százhusz köbméter beton keverünk a három vagon cementből. A vasszerkezetet csak a napokban fejezték be és sietünk a elvégezni a betonöntést, míg kedvez az időjárás. Hidegben nem lehet dolgozni.

— Az éjszaka lehülhet az idő — vetjük fel.

— Itt volt Veress Pál alpolgármester és gondoskodott a hideg elleni védelemről — nevet felénk. — Szalmát és ponyvát hozatott s ha lehül az idő, akkor az öntést bekoritjuk szalmával, s ha esik az eső, akkor a ponyvával terítjük le.

Betonhabarccsal siető munkások haladnak el. A vasszerkezetnél a petróleumlámpa gyér világárál emelked fel a vasakat, hogy a beton beférjen-gallája.

— Elkészülnek-e az öntéssel 48 óra alatt? — érdeklődünk.

Sietünk, hogy befejezzük — fordul hátra az egyik munkás —, mert kint volt Deuc Vasile polgármester és nagyon meg volt elégedve munkánkkal s nem akarjuk, hogy holnap az ellenkezőjéről vélekedjen.

Háttérben a sötétben meghuzódó szerzsámszeker mellett vachordó oldalát nyaldossák a fel-fel csapó lángok. Sűrű páragolyog terjeng felfelé. Valami forr a hordóban.

— Vízet melegítünk — jegyzi meg Nagy János munkavezető —, mert nem szabad hideg vízzel keverni a betont, ha lehül az idő.

Közben megérkezik az éjszakai

part munkavezetője. A délutáni partinak még nem járt le az ideje, de ő már itt van, s jön-megy a munkások között. Mintna még jelenlétével is siettetni akarna a híd befejezését, mert az oldalt épített szűkséghidon nehéz a közlekedés.

Tizenötödik hidja épül Kolozsvárnak. Egy év alatt készülték el. A kormány nyújtotta lehetőséget kihasználva, városvezetésünk gondoskodása révén nap mint nap, újabb intézkedések sorozata építi és varázsolja széppé Erdély fővárosát, s tünteti el a háború romjait. (f-j)

Igénylést kell benyújtani a folyékony tüzelőanyag beszerzésére

KOLOZSVAR. — A kolozs megyei Kereskedelmi Igazgatóság a köz. és magánintézmények, valamint magánháztartások folyékony tüzelőanyaggal való ellátását a következőképpen szabályozza:

A központi fűtéssel rendelkező és folyékony tüzelőanyagot használó fogyasztók kötelesek a vármegyei Kereskedelmi Igazgatósághoz 1948 november 22-én délután 2 óráig nyilatkozatot beadni az alábbi adatok feltüntetésével:

1. Név és pontos lakcim. 2. A központilag fűtött összes helyiségek területe és magassága. 3. Az utobbi két évben fogyasztott folyékony tüzelőanyag mennyisége (évi fogyasztás). 4. Kérni kell azt, hogy vasuti tartálykocsiban óhajtja-e átvenni a kiutalt tüzelőanyagot vagy pedig közraktárból.

A vármegyei Kereskedelmi Igazgatóság a minisztériumnak feltéjesztendő táblázata csak azokat az igényeket veszi fel, akik nyilatkozatukat a fenti adatokkal november 22-én délután 2 óráig beadják.

Világosságport

Ki lesz az NB I. őszi bajnoka? Az ICO, CFR T. és a CFR Kolozsvár az esélyesek

KOLOZSVAR. — A Nemzeti Bajnokság első osztályában, hosszú évek óta nem volt olyan nagy küzdelem, mint ez évben. Az ICO, CFR Temesvár és a CFR Kolozsvár csapatán kívül, még a marosvásárhelyi RATA-nak és a bukaresti CFR-nek is esélye van az első helyre az őszi bajnokságban, mert csak két pont különbség van az első és ötödik helyezett között.

December 1-én újrajátszák az Explo. Juii—Minaur és a Sejesvár—Hadsereg mérkőzést

KOLOZSVAR. — Az Eszaki Labdargó Liga tegnap esti ülésén úgy döntött, hogy az Explozivil—Minaur mérkőzést, mely a második félidő 41-ik percében a helyi játékevezető „hazahuzása” miatt félbeszakadt, december 1-én, szerdán délután fél 3 órakor ugyancsak Fogarason újrajátszák.

Segesváron ugyancsak december 1-én játszák le a CSM Segesvár—Hadsereg mérkőzést, melyet a pálya használhatatlansága miatt az elmúlt vasárnap barátságos jelleggel játszottak le.

Ferencváros—Kispest rangadó mérkőzés lesz vasárnap a magyar NB I. ben. A többi mérkőzés: MTK—ETO, Ujpest—SalDTC, Vasas—Kistext, Csepel—Szeged, Mátész—Soroksár, Goldberger—SzAC és Tatabánya—Szombathely.

Sport híradó

KOLOZSVARON a RNK asztali teniszklubja női csapata (verseny-küzdelmelt szombat délután fél 5 órakor tartják meg a Sanitas sportegyesület Kosuth Lajos-utca 7 alatti termében.

A KOLOSZVÁRI KÖZALKALMAZOTTAK SZAKSZERVEZETÉNEK sportosztálya Horria főispán védnöksége alatt szombaton este 8 órai kezdettel táncos egybekelőt műsoros sportestélyt rendez a Kereskedelmi Kamara nagytermében.

REGÉNEN tegnap délután játszották le a Foresta—Tö. ekvés C-liga mérkőzést, melyet meglepetésre a Foresta 3:0 (1:0) arányban nyert meg. Polaretsky (Kolozsvár) a mérkőzést jól vezette.

patán kívül, még a marosvásárhelyi RATA-nak és a bukaresti CFR-nek is esélye van az első helyre az őszi bajnokságban, mert csak két pont különbség van az első és ötödik helyezett között.

Az élen álló öt csapat közül a vasárnapi 11-ik fordulón az ICO az U ellen, a kolozsvári CFR a temesvári CFR-el, a RATA pedig a bukaresti CFR csapatával játszik. A november 28-iki 12-ik fordulón az ICO Temesváron a Politehnicával, a temesvári CFR Petrozsényben, a kolozsvári CFR Bukarestben a Dinamoval, a RATA Kolozsváron az U-val, a bukaresti CFR pedig a Petrolul ellen játszik.

Az őszi bajnokság utolsó fordulójában, december 5-én, Nagyváradon az ICO—Juii, Temesváron CFR—Dinamo, Kolozsváron CFR—Metalchimic, Marosvásárhelyen RATA—Politehnică, Aradon pedig az ITA—CFR Bukarest mérkőzések kerülnek lejátszásra.

A BEAC és a Dermata vívők, a legjobb 10 között

BUKAREST. — Az NB I. vívbajnokságok második fordulója után összehajították a kardcsapat bajnokságban legjobban szerepelt versenyzők egyéni osztályozását, mely a következő:

1. Dr. Altman (Arad). 2. Barics dr. (BEAC). 3. Kőkőssy (BEAC). 4. Fredescu őrnagy (Hadsereg). 5. Marinescu (Godeanu) 6. Biró (Dermata). 7. Mezey (Dermata). 8. Tudor (ENR). 9. Mann dr. (ENR). 10. Szántay (Nagyvárad).

A vasárnapi harmadik fordulón Kolozsváron délelőtt 9 órakor a Tiszti Körben BEAC—Temesvár, délután fél 5 órakor pedig a Dermata—Hadsereg tör. és kardcsapat versenye kerül sor, ugyancsak a Tiszti Körben. A BNR vívői Nagyváradon a Godeanu pedig Aradon szerepel.

A Dermata Bukarestben játszik vasárnap

KOLOZSVAR. — Az NB II. második csoportjában a bürgyárriak labdarúgó csapata, mely az előbbi három fordulón minden mérkőzését megnyerte, vasárnap Bukarestben játszik a

Az öt élvonalbeli csapat közül a legnagyobb esélyet az ICO indul, mert a három mérkőzéséből kettőt Nagyváradon játszik és így 10 pont-ra számíthat. Papírforma szerint a második helyre a kolozsvári vasutas csapat az esélyes, de esélye van 19 ponttal az első helyre is, ha megnyeri Bukarestben a Dinamo elleni mérkőzését. A legkevésbébb reménye a temesvári CFR-nek van, mert a hátralevő három fordulón csak egyszer játszik otthonában. Ha mindhárom mérkőzését megnyeri, így 19 ponttal megelőzheti az ICO és a kolozsvári CFR csapatát.

Az NB I. őszi bajnokságának három utolsó fordulójában azonban még sok minden történhet. Könnyen előfordulhat, hogy az élen álló csapatok — mint az elralt vasárnap — vereséget szenvednek az őszi bajnokság hajrájában, ami a RATA-nak vagy a bukaresti CFR-nek jelentené a bajnokságot.

Az öt élvonalbeli csapat közül a legnagyobb esélyet az ICO indul, mert a három mérkőzéséből kettőt Nagyváradon játszik és így 10 pont-ra számíthat. Papírforma szerint a második helyre a kolozsvári vasutas csapat az esélyes, de esélye van 19 ponttal az első helyre is, ha megnyeri Bukarestben a Dinamo elleni mérkőzését. A legkevésbébb reménye a temesvári CFR-nek van, mert a hátralevő három fordulón csak egyszer játszik otthonában. Ha mindhárom mérkőzését megnyeri, így 19 ponttal megelőzheti az ICO és a kolozsvári CFR csapatát.

Az NB I. őszi bajnokságának három utolsó fordulójában azonban még sok minden történhet. Könnyen előfordulhat, hogy az élen álló csapatok — mint az elralt vasárnap — vereséget szenvednek az őszi bajnokság hajrájában, ami a RATA-nak vagy a bukaresti CFR-nek jelentené a bajnokságot.

A MNSZ HIRI

Kolozsvár

November 19-én, pénteken este 7 órakor szervezőbizottsági, pénzügyi, sajtó- és propaganda, népművelődési és gazdasági reszortok gyűlése a Molotov-utca 16. szám alatti székben.

November 21-én, vasárnap délután a hóstáti földészervezet taggyűlése a Budai Nagy Antal-utca 128. szám alatti gazdaköri székében.

Nagyvárad

November 19-én, pénteken este 7 órakor körzetfelelősök értekezlete a vezencei körúton.

Minden hétfőn és csütörtökön este 7 órakor a városi dalárda próbál a Vicsinszki-utca 27. szám alatti központi székében.

Nagygyűlés keretében ünnepelték meg a fővárosban a nemzetközi diákhetet

BUKAREST. — A diákok nemzetközi hetének első napját bensőséges keretek közt ünnepelték meg a főváros diáksága.

A bukaresti egyetem jogi fakultásának aulájában megtartott nagygyűlést Vlad Ion, a bukaresti egyetem titkára nyitotta meg, majd megválasztották az ünnepségek elnökségét a következők személyében: Mihail Rosianu és C. Daicovici helyettes miniszterek, Stoilov akadémiai tanár, Vestovici J. a Romániai Diáksövetség elnöke, V. Mironescu, a Diáksövetség főtitkára, Vlad Ion titkár és Victor Sabini, Ileana Lupu, Sorin Dumitrescu és Iurasog egyetemi hallgatók.

Elsőnek S. Storilov akadémiai professzor szólalt fel, aki hangsúlyozta, hogy a diákok nemzetközi hete egyike a béke mellett megnyilvánuló legfontosabb megnyilatkozásoknak.

Beszéle végén a professzor többek között ezeket mondta:

— A mi országunk ifjúsága, mint az ifjúság világszerte mindenütt, állandóan növekszik erkölcsi és szellemi értelemben. Aktívan képes részt venni az igazságért és szabadságért vívott harcban. A mai ifjúsága szerencsés, mert tapasztalhatja az új világ megszületését. Ez azonban felelősség is. A mai megnyilatkozás is azonban bizonyítéka, hogy a mai fiatalok tudatában vannak fontos szerepüknek a mai korszakban.

Nastovici I., a RDN Sz. helyettes főtitkára felszólalásában hangsúlyozta, hogy a diákok nemzetközi hete az antimperialista ellenes tábor erejének növekedését jelenti. Míg a kapitalista-imperialista országok diákjai a legnagyobb nehézségekkel küzde-

nek és sokszor kénytelenek abbahagyni tanulmányaikat, ugyanakkor a Szovjetunió és a népi demokráciák diákjai a legkedvezőbb feltételek között tanulnak az újszellemtől is.

Ezután a titkár válaszolt a Román Népköztársaság kormányának a tanulmányi érdeklődésük tette erőfeszítését. A romániai diákság mélyen átérzi a demokrácia vívmányainak fontosságát és szerencsés helyzetében mély együttérzést fejezi ki a marxista országok és a gvarmatok szabadságáért harcoló diákságával szemben.

HARC AZ IMPERIALIZMUS ELLEN

Az ünnepi ülés során ezután Mironescu V., a REFHOSZ főtitkára is beszélt. Kiemelte a világ diákságának harcát a náci barbarizmussal szemben. Hangsúlyozta, hogy a háború után a haladászörlő diákságnak az imperialista kizsákmányolás ellen kell harcolnia.

Az előadó ezután a Szovjetunió hatalmas eredményeit méltatta, mely a felszólalásban is nagy arányban megnyilvánul.

— A nemzetközi diákhetet — mondta — elsősorban a diadamas szovjet ifjúságot ünnepeljük, mely hősiességet vett részt a honvédő háborúban és most is hősiessé munkával építi a szocializmus nagy országát a Kommunista (bolsevik) Párt irányításával. Ünnepeljük a Komszomolt, a Lenin és Sztalin Komszomolját, mely a világ leghaladabb és legnagyobb részű ifjúsági szövetsége.

Végül az előadó a mai diákság kö-

telességeire mutatott rá a tanulás & ideológiai fejlődés terén.

ELUTAZTAK A SZOVJET KIKÜLDÖTTÉK

A szovjet ifjúság kiküldöttjei G. Fominov és V. Leventov egyébként elhagyták a Népköztársaság területét. A két kiküldött 2 hétig tartózkodott az országban. Ezalatt több üzemet, gyárat és iskolát látogattak meg és több megbeszélést folytattak a RMP és a REFHOSZ vezető tagjaival. A Moszkvába való repülés előtt köszönetüket fejezték ki a meleg vendégszeretetért és annak a reményüknek, hogy a RMP irányításával országunk az építő szocializmus utját sikeresen járja meg.

Kolozsvár új közlekedési szabályzata

KOLOZSVÁR — A rendőrség forgalmi osztálya a közlekedési szabályozására az alábbi rendelkezést bocsátotta ki:

A gyalogjárók a járdán közlekedhetnek, ahol ez hiányzik, ott az utca szélén. Az utcaon csak egymásután haladhatnak gyalogjárók.

A gyalogjárók az uttesten keresztül csak derékszögben haladhatnak. Az uttesten való közlekedés fokozottabb figyelmet kell tanúsítani a járművek iránt, hogy az esetleges baleseteket kiküszöböljék.

Forgalmas tereken csakis derékszögben szabad az uttesten keresztül haladni, az átkelőhelyeket jelző vaszögek mentén.

A reakciót támogatja a kolozsvári unitárius egyházközség vezetősége?

Egész demokratikus közvéleményünk éberen figyeli a hónapok óta húzódó és még a mai napig sem rendezett kolozsvári unitárius lelkesi ügyet. Ebből a szempontból kívánunk foglalkozni az egyházközség egyes tagjainak szerepével, akiknek magatartásán mulott, hogy a mai napig közgyűlést nem hívtak össze.

Két hónappal ezelőtt többszáz aláírással azt kérték a hívek, hogy a lelkesi kérdés rendezésére az elnökség hívjon össze közgyűlést. Sajnos ugy Sebe Ferenc megbízott lelkes, mint Márton Sámuel gondnok nem tettek semmit a közgyűlés összehívásának ügyében.

Az eltelt időt pedig egyesek arra használták fel, hogy a híveket elriasszák a kérdéstől és lassan elaltassák az ügyet. Számításaikban tévedtek. A nép döntőjét, jogos követelését szemforgató farizeuskodással nem lehet megváltoztatni. Ezért sürgősen oda kell hatni, hogy távozzanak a pübitériumból mindazok, akik a vezetőség e reakciós magatartásával azonosították magukat s adják át helyüket azoknak, akik félre tudják tenni az utóbli mindazokat az akadályokat, melyek késlettek a kérdés rendezését.

Reakciós intézkedéseket támogatóknak nincs helyük a presbitérium székében.

A közlekedést irányító közegek elektromos, vagy más jelzőberendezéssel hozzák a közönség tudomására az uttesten való áthaladás tilalmát, vagy szabadságát.

Forgalmas közlekedési helyeken — a járdákon is — tilos a gyalogjárón megállani.

MENETIRÁNY — ELŐZÉS

A járművek az uttestek menetirány szerinti jobb oldalán kell közlekedjenek, minél közelebb a gyalogjáróhoz. Az előzés balfelé történik. Hidakon, utkereszteződéseknél és kanyarokban tilos az előzés.

Olyan helyek előtt, ahol forgalomirányító berendezés van, a járművek kötelesek menetsebességüket csökkenteni, hogy az irányító utasításait végre tudják hajtani.

Ha a közlekedésirányító berendezés „tilos”-at jelez, a járművek kötelesek megállni. A várakozás a gyalogjárókat nem akadályozhatja, tenet a gyalogjáró atkölőhely előtt kell történnjen.

Járművek az uttesten csakis közvetlen a gyalogjáró szélén várakozhatnak és csakis annyi időt, amennyit a be- vagy kiszállás, a be- vagy kirakodás igénybe vesz.

Tilos a járműveknek kanyarokban, utkereszteződéseknél, hidakon, vagy azok közelében, autobuszmegállóknál, kórházak és iskolák előtt megállni.

Egyirányú közlekedésre az alábbi utcák vannak kijelölve:

A Dávid Ferenc-utcában a közlekedés a Vitéz Mihály-tér felől a Kosuth Lajos-utca irányába történik;

Bolyai-utcában a Kosuth Lajos-utca felől a Március 6-utca, a Molotov-ut felől ugyancsak a Március 6-utca irányába szabad közlekedni

a Ratiu Ion-utcában a Jókai-utcából szabad behajtani, a Decem-ber 30-ut felé;

a Mútyás király-utcában a Szabadság-tér felől szabad behajtani;

a Báthory-utcában a Dózsa György-ut felől szabad behajtani;

a Xcnopoi-utcában a Dózsa György-ut felől szabad behajtani;

a T márt-ut-cában a Dózsa György-ut felől szabad behajtani;

a Mihály Vitéz-térre a Dózsa György-utról való behajtás az általános közlekedési szabályok szerint történik. Ellenirányú közlekedés tilos.

A Horea-uton és a Dózsa György-uton tilos állatvontatású teherjarművek közlekedése. E tilalom alól csak az állatvontatású teherjarművek mentesek, amelyek a két uton kell ki- vagy berakodjanak. Ebben az esetben is a legközelebbi mellékutcákon kell megközelítsék ezek a járművek a ki- vagy berakodási helyet.

A szamosfalvi és a monostori vármok között, a Budai Nagy Antal, vagy a Vöröshadsereg uton át, a Mihály Vitéz-téren, a Málom-utcán, a Föld-utcán, a Cosbuc-utcán és a Monostor-uton keresztül történik az állatvontatású teherjarművek közlekedése.

Az állatvontatású teherjarművek csakis mellékutcákban közlekedhetnek.

A Mikó-utcának, az Egyetem Könyvtártól a Múzeum-utcaig terjedő szakaszán csakis olyan járművek közlekedhetnek, amelyek oda, vagy onnan szállítanak, Tilos ezen a szakaszon bárminemű zaj keltése.

HANGTOMPÍTÓT KELL HASZNÁLNI A GÉPJÁRMŰVEKNEK

A motorikus erővel hajtott járművek jelzőkürtöt csak szükség esetén használhatnak. Jelzőkürtöt használni este 23 órától reggel 5 óráig tilos.

Hangtompító nélkül, vagy nyitott hangtompítóval tilos a gépjárművek közlekedése.

Szigorúan tilos kerékpárokkal a gyalogjárón közlekedni.

Bérgépkocsi, bérkocsi és más bérszállítóeszközök csak ott állomásozhatnak huzamosabb ideig, ahol számukra állomáshely van kijelölve.

A fenti rendelkezések ellen vétőket a forgalom irányítók és az ellenőrök a helyszínen megbírságozzák. A közlekedési károsokért 50—2000 lei pénzbírság fizetendő.

**Olvasd,
terjeszd,
támogasd
a „Világosság”-ot**

A dolgozók életszínvonalának fokozása érdekében

MEGNYILT

az állami élelmiszerüzlet Kolozsvárt

KOLOZSVÁR. — Nagyszámú meghívott közönség jelenlétében tartották meg november 18-án, munkából jövő, az ország újjáépítésén munkálkodó dolgozóinkat a legnagyobb udvariassággal és figyelemmel szolgálják ki, hogy a dolgozóknak soha ne legyen okuk panaszra, mint megtörténik más, hasonló üzletekben.

„SZILÁRDITVA A SZOCIALIZMUS ÉPÍTÉSÉNEK ALAPJAIT”

Ezután Veress Pál polgármesterhelyettes mondta magyar nyelvű beszédét. Gheorghe-Dej miniszterelnökhelyettes, a Román Munkáspárt teljes ülésén elhangzott szavaival kezdte beszédét, melyekkel rámutatott arra, hogy a politikai győzelem kivívása után, győzelmes harcot kell vívunk gazdasági téren is. Rámutatott a szónok arra, hogy a dolgozók életszínvonalának fokozását célzó áruk hosszú időn át elfolytak a magánkereskedelmek csatornáin. Az új üzlet nemcsak a munkásság, de az egész dolgozó nép kezébe irányítja ezeket az árukat.

— Egy lépés ez az üzlet az épülő szocializmus felé — mondta a szónok —, beletartozik a megvalósítások sorozatába, amelyeket a Román Munkáspárt irányításával dolgozó népünk valósít meg, szilárdítva a szocializmus építésének alapjait.

A továbbiakban elmondotta, hogy ugyanezen a helyen néhány évvel ezelőtt ugyancsak fényes áruház nyílt, a „Sora”. Nem szolgált azonban a dolgozó nép érdekében, hanem a tőkés vállalkozókat. A most megnyitott üzlet nem a vagyonszerzési vágy, hanem a munkásosztály szükségleteinek kielégítésére létesült. Ezután rámutatott Veress Pál arra, hogy szükséges a további, a város peremén is hasonló üzletek létesítése, ezzel is hozzájárulva a különbségek eltüntetéséhez, ami a helyv-

ros és a külváros között ilyen tekintetben még fennáll.

Békési József, a magánalkalmazottak szakszervezetének elnöke üdvözölte az újonnan létesült állami üzletet, utána végetért az ünnepség.

Amint a szónokok is kihangsúlyozták: az új állami üzlet újabb lépést jelent a szocializmus építésének útján. Szolgálja a dolgozók életszínvonalának növelését. Bizonyítja annak, hogy jól gazdálkodunk, hogy a politikai győzelem kivívása után, a gazdasági győzelem megvalósulásának szakaszát éljük!

Minden italmérés tulajdonosa, vagy bérlője köteles azonnal jelentkezni a Széchenyi-tér 6. szám alatt, hogy átvegye azokat a ki-mutató-ír-lapokat, amelyekben fel kell tüntetnie Italmérését, a sör és bor kivételével. Ezeket a nyomtatványokat ki kell állítani és legkésőbb november 19-ig ugyanazon hivatalnál be kell adni.

A sör és bor kivételével, az állam minden néven nevezett szeszital monopolizált. Ennek következtében:

BE KELL JELENTENI a szeszital készleteket

KOLOZSVÁR. — A Vendéglátó Iparosok Szakmai Egyesülete ismétellen felhívja tagjainak figyelmét a szeszitalok árusításának új rendjére.

Minden italmérés tulajdonosa, vagy bérlője köteles azonnal jelentkezni a Széchenyi-tér 6. szám alatt, hogy átvegye azokat a ki-mutató-ír-lapokat, amelyekben fel kell tüntetnie Italmérését, a sör és bor kivételével. Ezeket a nyomtatványokat ki kell állítani és legkésőbb november 19-ig ugyanazon hivatalnál be kell adni.

A sör és bor kivételével, az állam minden néven nevezett szeszital monopolizált. Ennek következtében:

1. Az italmérések tulajdonában lévő szeszitalokat be kell szolgáltatni a szeszgyedárnak, kolozsvári vezetőséghez, a MAT-hoz, amely a beszolgáltatott italmérségeket egyedárusított italka cseréli be.

2. Senki sem árusíthat egyedárusított (monopolizált) italt, amelyet nem a szeszgyedárusítottól a MAT-tól vett át.

3. Az egyedárusított italt poharunként árusítása tilos, az eddig is kimért egyedárusított pálinka kivételével.

4. Az egyedárusított italt törvényes használatára 10 százalékos tért lehet ennyi a kereskedő, vagy bármilyen más árus használni.

5. Az 1918 november 12-i törvények értelmében legkésőbb november 30-21-ig be kell jelenteni.

6. Ezzel tehát kizárólag a bor és a sör árusítható szabadon. Az italmérés a jövőben felül ne árusítsanak a meglévő készletből, mert ez súlyos büntetést von maga után.

Az egyedárusított szeszitalokat a szeszgyedárusított központ, a MAT nyolcvételes, félliteres és egyliteres zárt palackokban adja ki és csak azokat szabad árusítani.

a nyugdíjasoktól farészletet december hónapban

BUKAREST. — Az illetékes hatóságok a nyugdíjasok segítségére sietve, utasították a pénzügyigazgatóságokat, hogy a december havi nyugdíjak folyósításakor ne vonják le a fabeszerzésre folyósított hitel részletét. Ugyanigy nem

vonható le a 2 százalékos Hitelpénztári illetmény sem. A összegeket nem vonják le a januári részlettel együtt, hanem egy hónappal kitolódik a nyugdíjasok részletfizetési kötelezettsége.

A kiütéses tifusz- és malária-járványok megelőzésének kérdését

— vitázták meg az egészségügyi miniszteriumban

BUKAREST. — Az egészségügyi miniszteriumban megbeszélést tartottak a kiütéses tifusz, valamint a maláriajárvány leküzdésével kapcsolatban. A megbeszélésen lezajlott annak szükségességét, hogy a tömegek egészségügyi nevelése és a felvilágosító munka rendkívül fontos a járványok leküzdése szempontjából. Fontos ezenkívül, hogy minden több embert foglalkoztató vállalatnak, üzemnek stb. saját fűtője legyen és kellő technikai bevezetés álljon rendelkezésre fer-

tőtlenítés céljára. Szó esett a megelőző orvostudományi fontosságáról, a járvány, illetve járványos betegség idejekorán való megismeréséről, valamint azoknak kellő időben történő bejelentéséről. Az egészségügyi miniszterium egyes osztályai az egész ország orvosi társadalmával és egészségügyi szerveivel karöltve irukszik meggátolni a járványok terjedését, erre azonban — mint hangsúlyozták — a közönség menértérére és támogatására is szükség van.

A város bossátia ki ezután az utcai árusításra jogosító iparigazolványokat

KOLOZSVÁR. — Miniszteri rendelet értelmében a kereskedelmi és iparkamara hatásköréből a város vette át az utcai árusok iparigazolványának kibocsátási jogát. Ennek megfélelően módosították a város

szabályrendeletének a piaci árusokra vonatkozó szakaszát. Az iparigazolványok kiváltása, amelyek az utcai, és mozgókereskedelem folytatására jogosítanak, 800 lejbe kerül.

Szombatra elkészülnek a kolozsvári Állami Magyar Színház gázvezetési munkálatai

KOLOZSVÁR. — November hó 20-ára, szombatra elkészülnek az Állami Magyar Színház gázvezetési munkálatai. Így ebben az évben megoldódnak a színház fűtési gondjai. Gondoskodnak arról is, hogy ne csak a nézőtér legyen kellemesen meleg, hanem a

színpadon se hűljenek meg a színészek. Ecélből, hogy a huzatos, hideg színpadot kellően befűthesék, kaloriferesöveket szerelnek a színpad fölé. Egyébként a színház alkalmazottai számára most szerelik fel a tussfürdőket is.

Tizenhét tagú rablóbandát fogott el a nagyváradai rendőrség

NAGYVÁRAD. — Hosszas nyomozás után tizenhét tagú rablóbandát tett ártalmatlanná a nagyváradai rendőrség. A banda tagjai a utóbbi két évben számtalan betörést és lopást követtek el Bihar és Szilágy megyében. A nyomozás azonban mind mosanáig eredménytelennek bizonyult. Az elfogott banda tagjai a következők: Wiesel Sándor, a dupla nevű Folyaszy Florian, Horváth Lőrinc, Ardelean Viktor, Bonchidai Sándor, Kiss József, Hercut Ioan, Neagu Aurel, Horváth Tódor, Manusca Tódor, Tolvaj Valentin, Tolvaj József, Ecsedi Sándor, Varga István, Mészáros Jermia, Pál Endre, Oros Traian, Pop Ioan és Pop Irina, akik az utóbbi két év alatt számtalan betöréscsopást követtek el.

Különös előszeretettel dézsmáltak az aprócskák állományokat, de nem vették meg a bort sem, s mint „jámbor” lelkek, gyakran keresték fel éjszaka idején a falusi templomokat, ahonnan papiruhákat és különböző kegyzsereket emeltek el. A vizsgálat eddig megállapítása szerint 115 pár tyukot, 45 libát, 38 kacsát, 2 hizót, 3 lovat, 2 tehent, 150 kiló szalonát, 300 kiló buronut, 3 juhot, 2 hektó bort és közel 1000 kiló különböző terményt loptak. A furtangos betörőbanda tagjait előzetes lefektetésbe helyezték, de tovább folvik ellenük a vizsgálat annak megállapítására, hol törték meg és mit loptak össze a két megyében.

Olvasd a Világosságot

A FIAPP KOLOZSVÁRI SZERVEZETE

november 21-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a DIAKHÁZ na vtermében

EMLÉKÜNNEPÉLYT

JÓZSABÉLA

ha álnak 5-ik évfordulója alkalmából. Fél 12 órakor az emlékünnepély résztvevői kizárólagosan a temetőbe, ahol megvacsorazzák a munkásosztály vértanúhalált halt hőseinek sírját.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3-5 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 30-50 lej. Alástkeresőknek szavanként 2 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ADÁS-VETEL

KERESUNK megvételre nagyobb mennyiségű makulatura papírt, melynek egyik oldala teljesen tiszta. Ajánlatokat kérjük a Soc. Com. de Stat „Comcar”, Cluj, telefon 37-39 küldeni. 6477 JOALLAPOTBAN levő díófaháló, sürgősen eladó. Pata-utca 27. 6490 JOKARBAN levő fekete férfi télikabát, középtermetre és egy szürke felöltő eladó. Masaryk-utca 27 Blonder. 6466 ELADÓ „Kappel” márkájú írógép. Szélső-utca 7. 6498 FERFI és női irhabundák kaphatók. Universal, Malom-utca 6. Gy. 206

EGY szép ebédlő, majdnem új. Jutárvoson eladó. Szabó István szabó. Motilor 45. 6521 FÜSZERÜZLET-berendezés, minden elfogadható áron, vitrinrel együtt, sürgősen eladó. Negru Voda utca 2. szám. 6517 IRÓGÉP, „Mercedes”, új, bőrdnő, villanymelegítő nyaklánc, eladó. Crisan-utca 37., délután 2-4.ig 6504 FFKFTE csikóbunda eladó. Ci-pariu (Heltai)-utca 28. 6514 FBEDLŐ, háló, konyhabutorok, sürgősen eladó. Cuza Voda (Postakert)-utca 8., jobbra első ajtó. Megtekinthető 10-11.ig. 6505 RÓKAMIE, Schöberl-ágy és por-szívó, olcsón eladó. Dózsa György 36., I. emelet. Megtekinthető 4-5.ig. 6505 TAXINAK is alkalmas. Ford Eifel eladó. Üzemképes állapotban. Traian (Árnád)-ut 73. Gy. 209

MEGVÉTELRE keresem Stefan Zweig: Borsu a tegnaptól vagy németesen (Die Welt von Gestern) és Mac Callum English Perfekt II. rész angol tankönyvet. Cim a kiadóban Gr. 57

FLADÓ egy zománcozott asztal, kálya, egy áramfejlesztő Dinamo 6-12 voltos és akkumulátor töltéshez használható. 3+1 vilázevő. Fletta rádió-észülék. Molotov-utca 4 házfélfelvével. 6528

FLADÓ különböző irodai felszerelések, butorok és gramofonlemezekhez való hálói polcok. Cim: Constructio, Molotov-utca 7. sz. 6529

KERESÉK bérbé vagy megvételre egy jómárkájú pianinot. Cim: Constructio, Molotov-utca 7. sz. 6529 VENNEK női bundát, kizárólag kifogástalant. Keresek gyermek mellé, csak nappalra, fiatal leányt, német nyelvtudással. Cim a kiadóban. 6532 HARISNYASZEMFELSZEDŐGÉP, nagyon jó állapotban, eladó, sürgősen, olcsón. Horea-ut 82. 6536 ELADÓ boroshordók, székek, asztalok. Ugyanott egy nagy terem irodának, raktárnak alkalmas, kiadó. Romulus (Szamosközi)-utca 39. 6472

EGY ruhaszekrény, kis divány, ebédloasztal, olcsón eladó. Frimru (Apor)-utca 13. 6545

JOBBKIVITELŰ, díofurniros, modern, kombinált szobabutor eladó, sima suszter varrógép. Malom-utca 10., hátul emeleten. 6558

HARISNYAKÖRKÖTŐGÉP, 6-os, 8-as és 10-es hengerral, eladó. Crisan-utca 2., ajtó 4. 6560

EGY új főzősparhelt és 30 literes zsirósodón eladó. Király-utca 31., ajtó 6. 6559

ELADÓ sírhely sírkövel, legszebb helyen, férfi télikabát, párnák, 42-es eszma, iródába alkalmas szalongszallitara. Szondv utca 28. 6539

42.05 sibaancsot, 25-ös műkör-szolyát veszek. Szabó Imre fűszerüzlet, Széchenyi tér 6. 6554

EGY finom, sötétkék férfi télikabát, középtermetre, eladó. Dózsa György-utca 11. Gvóri. 6553

SÜRGŐSEN eladó új, modern, be-kárpitozott, kétszemélyes rókamié és új konyhabutor. Galamb-utca 41. 6569

ELADÓ kétszemélyes, díofurniros rókamié. Holdvilág-utca 14. 6574

GYERMEK HOCIPÓT, 23-ast, keresek megvételre. Deutsch látszerész. Szabadság-tér 10. 6567

PIHEPARNÁT és dunyhát megvételre keresek. Radák-utca 3., ajtó 5. 2-3 között. 6565

GYERMEK smitkocsi eladó. Megtekinthető délelőtt 12 óráig. Utó-utca 28. Iván. 6572

ELADÓ egy fehér hermelinkepp és egy hosszú szibériai mókusbunda. Fellegvári-ut 82. 6482

SÜRGŐSEN eladó festett, kombinált szoba, hálószoba, különböző butorok, férfi és női kerékpár. Cim a kiadóban. 6555

RADIO, „Mende” varázsszemes, jó állapotban, sürgősen eladó. Polák, Krizbai 42. 6540

ELADÓ nagyon olcsón női városi bunda és szilkszínbunda, prima állapotban. Kun Géza 19., em. 6543

JOKARBAN levő karikahűtés Singer varrógép eladó. Liebknecht-tér 3. sz. (Irisz-telen) 6547

TELIKABÁT bundabéléssel, női bunda, gyermekbunda négyévesnek, gyermek lábzsák, diványok, asztalok, eladók. Egyetem-utca 11., emelet 10. 6576

RÓKAMIE új, kétszemélyes. eladó. Szentegyház-utca 3., II. ajtó 5. 6575

INGATLAN-LAKÁS

ELADÓ szabad kézből családi ház. Eperjes-utca 39. 6459

KIS családi házamat eladnám, vagy elcserélném, nagyobb, udvarral. Szántó 29. 6494 KERESÉK sürgősen központban butorozott szobát. Cim a kiadóban. 6512

BANFFYHUNY szuton Horea 85. számú ház. Megbízva dr. Buzás ügyvéd. 6067

DERMATA mellett egy telken levő, két kisebb, jókarban levő családi ház egyben vagy külön, eladó. Promtus. Dózsa 29. 6523

KERESÉK laboratóriumnak megfelelő helyiséget, belvárosban. Címeket „Laboratorium” jelígre. 6515

SZOPA konyha, komfortos keresek, lehetőleg a telefonálóta közelében. „Költséget megtéríték” jelígre. 6505

HÁZAT, felket, öröklakást vészel, elad, lakását elcserélni butorral átadja, iratait lemásolja? Fordulhat bizalommal Vulcan irodához. Motor ut 24. Telefon: 12-64. Gy. 264

LAKÓTÁRSÁT keresek butorozott szobába. Cim a kiadóban. 6552

KÉT butorozott szobát keresünk, december 1-re. Címeket „Pontos üzető” jelígre a kiadóba kérünk. 6571

ELADÓ házhely Csaba-utca 160. Érdeklődni Hosszu-utca 35. Péter. 6573

SZÉCHENYI-tér közelében beköltözhető 3 szobás magántelket veszek. Cim megtudható Szabó Imre fűszerüzlet, Széchenyi-tér 6. 6554

ELADÓ 3 szobás, komfortos házrész. Postakert-utca 5. 6562

HÁZASPÁR keres butorozott szobát, konyha, fürdőszoba és zongorahasználattal. Valeanu, Jókai-utca 16. 6562

ALLAST KERES

GOMBLYUKÖTÉST kézzel vállalok. Cim a kiadóban. 6518

ELMENNÉK két vagy háromtagu jobb családhoz, főzni takarítani. Beethoven-utca 26. szám, II. kerület. 6442

NYGY középiskolát vezetett fiatal leány állást keres. Románul is tud. Hegyvály-utca 3. 6549

PERFEKT román-magyar gépírói könyveléshez ért, hármilven irodai állást keres. Cim a kiadóban. 6537

ALLAST KAPHAT

A „VASIPARI” államosított üzem keres „Povacsokat, esztergályosokat és lakatosokat a Vas és Fém munkások Szakszervezetén keresztül. Szabó Ervin-utca 3. (Dermata felé). 6561

HÁZVEZTŐNÖT, szerény öltönmra vágyót, kisebb háztartásba keresek, iparos ember. Pata-utca 42., délután 3 tól. 6548

GYERMEKSZERETŐ, megbízható mindenest keresek azonnalra. Lázár-Pap-utca 53. 6549

KERESÉK azonnali belézésre komoly, megbízható, gyermekszerele leányt, 4 éves fiúgyermek mellé, csak bejelenthető iratokkal. 2-4 között. Wilson-utca 7. Godeanu. 6550

KIÁNYFELÉK

MFNYASSZONYI ruhák, fátvölök, koszoruk, szörmekepek kikölcsonzé. „Dália Művirágszalon” Horea ut 35. Gy. 161

MFNYASSZONYI ruha, fátvöl és koszorú eladása és kölcsonzése nagy választékban az Orchideanál. Dózsa György-utca 22. 65

Demokrata Zsidó Ifjak Szervezete

Meghívó

Szeretettel meghívjuk Ont és h. csapatait a Central Magyar Ismeretben (December 30-utca 21) rendezendő

műsoros táncestélyre,

amelyet 1948 november 20-án, este 9 órai kezdettel tartunk meg Remek háló - Kitaláló zenekar. - Tánc hajnalig

D. Zs. I. Sz. Rendezőség

A Magyar Népi Szövetség 1949 évi nagy

könyvnaplára

december 1-én kerül forgalomba.

A 240 o'dalas, az 'ag tart'mu rartórt a MNSZ t'ojainak, a „Faluk Népi”, a „Világosság”, a „Népiszó”, és a „Szabaa Szó” előfzetőinek és példányonkenti olvasóinak a 70 lejes ár helyett

50 lejes kedvezményes áron adja. Ezt az olcsó árat az ország dolgozóinak megleszített munkája által elért általános árcsökkenés tette lehetővé. Bizományosoknak 15%, szervezetteknek közös megrendelése esetén 10% veresztési jutaleköt adunk.

Rendeliek megelőbb a naplót megrendeléstől 50 lejes példányuk száma korlátozott és a rendeléseket a beérkezés sorrendjében teljesítjük.

A naplár megrendelhető a felsorolt újságok kiadóh'vatalaiban (így a „Világosság” és a „Faluk Népe” kiadóh'vatalában): Kolozsvár, Brassai-utca 7. szám).

Hallatlan izgalomokkal zsufolt filmregény a kémek életéből: A kémvilág titkai

Bemutatja az URANIA